Tuberculosis - The Facts
Tuberkuloza – Podaci

Što je tuberkuloza?

Tuberkuloza (TBC) je bolest koju izaziva bakterija (bacil) TBC–a koji se razvija u plućima. Ove bakterije se izbacuju u zrak kad netko tko ima aktivnu TBC kašlje, kiše ili govori.
TBC se najčešće dobije ako se provodi dosta vremena u zatvorenom prostoru s nekim tko boluje od TBC–a. Bakterije TBC–a se ne prenose preko posuda, čaša ili drugih premeta.

Tko može dobiti tuberkulozu?

Vrlo je mali broj ljudi u Viktoriji koji mogu dobiti TBC. Međutim, kod nekih skupina u zajednici postoji veći rizik oboljenja od TBC–a. U te skupine spadaju:

- Useljenici i izbjeglice, poglavito oni iz zemalja u razvoju
- Aboriđinali i otočani iz Tjesnaca Torres
- Zdravstveni radnici
- Alkoholičari
- Stariji ljudi
- Osobe smještene u institucijama, uključujući i zatvorenike
- Ljudi koji žive u nestandardnim uvjetima i u pretrpanim kućanstvima (TBC najčešće pogađa one najsiromašnije)
- Osobe inficirane HIV–om ili oni koji imaju AIDS
- Osobe oslabljelog imuniteteta, osobito oni koji dugo uzimaju steroide
- Dijabetičari

Kako TBC djeluje na organizam

Zaraženost TBC–om

Bakterije TBC–a se udahnu u pluća i počinju se množiti. Neke se mogu prenijeti i u druge dijelove tijela kao što su bubrezi, kosti i mozak. Osoba je tad zaražena TBC–om.

Organizam se bori protiv tih bakterija, ali ih obično ne može sve ubiti. Obrambeni mehanizam organizma stvara ovojnicu oko bakterija koje ostaju neaktivne i osoba se sasvim dobro osjeća.
Osoba zaražena TBC–om ima bakterije TBC–a u organizmu, ali nema znakove bolesti i ne može prenositi TBC na druge.
Liječenje u ovoj fazi može spriječiti da bakterije TBC–a izazovu tuberkulozu.

Oboljenje od TBC–a

Ako se bakterije aktiviraju i počnu se množiti, ta osoba ima tuberkulozu ili je oboljela od aktivne tuberkuloze. To se može dogoditi za godinu dana ili nakon niza godina, obično kad organizam oslabi zbog neke druge zarazne bolesti ili upale kao što su HIV/AIDS, dijabetes, bubrežne bolesti, upala pluća ili rak.
Osoba koja ima TBC ima bakterije TBC–a i pokazuje znakove bolesti kao što su kašalj, umor, znojenje po noći, gubitak težine i iskašljavanje krvi. Oboljela osoba može zaraziti druge.

Ispitivanje je jednostavno

Potkožni test (Mantoux Test) može pokazati ima li bakterija TBC–a u organizmu. Bezopasna supstanca se ubrizga pod kožu na ruci, a zdravstveni radnik mora pregledati to mjesto na koži nakon dva do tri dana da vidi je li se pojavila oteklina. Jako je važno da dođete na taj pregled točno na dan kad vam je zakazano. Dobit ćete tad rezultate pregleda i reći će vam da li su vam potrebni daljnji pregledi.

Tko se treba pregledati?

Osobe:

- koje su zaražene HIV/AIDS–om;
- koje žive u stalnom kontaktu s nekim tko ima TBC;
- imaju bilo kakve znakove TBC–a.

Što znače rezultati ovog ispitivanja

Negativan rezultat ispitivanja

Negativan rezultat ispitivanja znači da vjerojatno nemate bakterije TBC–a u organizmu, ali ćete možda morati imati još jedan potkožni test kako biste bili potpuno sigurni. Ako ste zaraženi HIV–om ili imate AIDS, vaš liječnik može zahtijevati dodatna ispitivanja jer potkožni test ne otkriva uvijek TBC kod ljudi koji su zaraženi HIV virusom ili imaju AIDS.

Pozitivan rezultat ispitivanja

Pozitivan rezultat ovog ispitivanja znači da ste možda zaraženi TBC–om. On ne pokazuje da li imate tuberkulozu ili možete li druge zaraziti. Trebat će obaviti dodatna ispitivanja kao što je Roentgen pluća, gdje će se utvrditi da li imate TBC i kakvo je liječenje potrebno.

Liječenje TBC–a

Način liječenja će ovisiti o tome da li je osoba zaražena TBC–om ili je oboljela od TBC–a.
Oboljelost od TBC–a i neki slučajevi zaraženosti TBC–om se liječe lijekovima. Novi lijekovi su vrlo uspješni u liječenju TBC–a.
Liječenje za većinu ljudi znači redovito odlaženje u neku veliku državnu bolnicu ili odlazak liječniku specijalisti. Treba najmanje šest mjeseci da se izliječi TBC, no u nekim slučajevima to može potrajati i duže. Ako se lijekovi za TBC ne uzimaju redovito ili se ne uzme cjelokupna doza lijekova, TBC se može vratiti, ali ju je onda obično teže liječiti Zato, da bi se neka osoba potpuno izliječila, mora uzeti cjelokupnu propisanu dozu lijekova.
Ako netko u vašoj obitelji ima TBC, svi članovi obitelji i osobe s kojima je ta osoba često u kontaktu će se pregledati kako bi se utvrdilo imaju li oni TBC.

Cijepljenje protiv TBC–a (BCG)

BCG cijepljenje se ne preporuča svim stanovnicima Australie gdje postoji mali rizik od izloženosti TBC–u. Rutinsko BCG cijepljenje se smatra potrebnim samo u određenim skupinama kod kojih postoji veći rizik od TBC oboljenja.

Mislite li da imate TBC?

Ako primjećujete išta od sljedećeg :

- uporan kašalj
- umor
- znojenje noću
- mršavljenje
- iskašljavanje krvi

odmah se javite svom liječniku.

Imate li još pitanja?

Ako želite dobiti više informacija o TBC–u razgovarajte sa svojim liječnikom.

Za pomoć u jeziku možete se obratiti Telefonskoj službi tumača (TIS) na broj 131450 po cijeni lokalnog razgovora.

Ova brošura o TBC–u se može dobiti na sljedećim jezicima:

arapski	kambođanski	kineski
hrvatski	filipinski	ruski
makedonski	portugalski	srpski
somalijski	vijetnamski	tagalog

Za podrobnije informacije obratite se

Tuberculosis Program
Disease Control Section
Human Services
GPO Box 1670N
Melbourne 3001
Tel: (03) 9637 4115

Human Services

Peoplefirst

Tiskao: Publish Health Branch, Victorian Government Department of Health and Community Services
Dizajn i izvedba: Human Services Promotions Unit
Veljača 1997